

var utilstrækkelige, og der var et *stadig stærkere Ønske om at fæstne Verdens Sikkerhed* ved en fast og endelig Ordning af Freden.

Det var denne Stilling, som efter lange Diskussioner gav Anledning til 3. *Forsamlings berømte Beslutning XIV* og 4. *Forsamlings Traktatudkast angaaende gensidig Hjælp*, i Stedet for hvilke vi nu sætter den Protokol, der er blevet forelagt 5. Forsamling.

Hvilke Fremskridt er der nu sket i Løbet af disse fire Aar?

Skønt Traktaten om gensidig Bistand i Princippet blev godkendt af 18 Regeringer, gav den Anledning til visse Tvivl. Vi behøver blot at minde om de vigtigste af disse, for at en Sammenligning mellem dem og en Undersøgelse af det ny Forslag vil vise, at 1. og 3. Udvalg med meget Held har bestræbt sig paa at fjerne de fremsatte Indvendinger, og at det nuværende Forslag som Følge deraf udgør et umaadeligt Fremskridt i Forhold til, hvad der hidtil er sket.

Først og fremmest hævdede forskellige Regeringer eller Delegerede i Forsamlingen, at de i Traktatudkastet om gensidig Hjælp omhandlede Garantier ikke med tilstrækkelig Sikkerhed indbefattede Indskrænkningen af Rustningerne, som er det endelige Maal for vort Arbejde.

Traktatens Tanke var at virkeliggøre Pagtens Artikel 8, men mange mente, at den i Virkeligheden ikke sikrede den automatiske Udførelse af denne Artikel. Selv om en Indskrænkning af Rustningerne opnaaedes ved Hjælp af den, paastod Traktatens Modstandere, at Omfanget af Indskrænkningen overlodes til hver enkelt Regerings Skøn, og intet tydede paa, at Indskrænkningen vilde blive betydelig.

Med samme Styrke klagede mange Stater over, at der ikke var taget Forholdsregler til Udvikling af *Pagtens juridiske og moralske Elementer* ved Siden af de materielle Garantier. Det nye i den Forfatning, der blev givet Nationerne i 1919, laa hovedsagelig i, at der blev indført en moralsk Samhørighed, som bebudede en ny Æra. Dette Princip burde som sin naturlige Konsekvens medføre *Udvidelsen af Voldgift og mellemfolkelig Domsmyndighed*, uden hvilke intet menneskeligt Samfund kan opbygges solidt. En betydelig Del af Forsamlingen anmodede om, at der ogsaa i denne Retning maatte blive udfoldet Bestræbelser. Traktatudkastet syntes fra dette Synspunkt utilstrækkeligt og daarligt afpasset.

Som det vil vides, gav endelig Artiklerne angaaende Særtraktater Anledning til visse Indvendinger. Adskillige Regeringer mente, at de vilde lede til Oprettelsen af Magtgrupper, besjælet af Fjendtlighed mod andre Magter eller Magtgrupper, og at de vilde bevirke en politisk Spænding. Her som overalt gjorde den Omstændighed sig gældende, at der ikke fandtes de modvirkende Kræfte, der ligger i tvungen Behandling ved Voldgiftsret og Domstol.

Ved en gradvis Udvikling og med indre Nødvendighed udarbejdedes saaledes det System, som vi nu er kommet til.

Den Indskrænkning af Rustningerne, som kræves i Pagten, og som den almindelige nuværende Verdenssituation nødvendiggør, førte os til Overvejelse af Spørgsmaalet om Sikkerhed som et nødvendigt Komplement til Afrustning.

Den Hjælp, som krævedes fra visse Stater af andre Stater, der var mindre gunstigt stillede, havde nødvendiggjort det for de førstnævnte at anmode om en Slags moralsk og juridisk Garanti for, at de Stater, som skulde hjælpes, vilde handle i fuldstændig god Tro og altid vilde bestræbe sig paa at afgøre deres Stridigheder ad fredelig Vej.

Det blev imidlertid indlysende med større Klarhed og Styrke end nogen Sinde før, at hvis den Sikkerhed og virksomme Hjælp, der blev krævet i Tilfælde af Angreb, var en absolut nødvendig Forudsætning for Indskrænkningen af Rustningerne, var det samtidig det nødvendige Komplement til den fredelige Bilæggelse af mellemfolkelige